

Rebala muinsuskaitseala kaitsekorra tööühma V koosoleku memo

10.08.2021

Osavõtjad: **Teet Sibrits**, Jõelähtme Vallavalitsus, Keskkonna ja kommunaalosakonna juhataja; **Helen Sooväli-Sepping**, Wiina talu pärandkultuuri Ühing MTÜ, kohaliku kogukonna liige; **Tiia Välk**, Vandjala külavanem, Jõelähtme vallavolikogu esindaja, kohaliku kogukonna liige; **Anita Staub**, Muinsuskaitseameti ehituspärandi nõunik; **Laura Ingerpuu**, Muinsuskaitseameti ehituspärandi nõunik-analüütik; **Ly Renter**; Muinsuskaitseameti Harjumaa nõunik; **Helena Kaldre** Muinsuskaitseameti Harjumaa arheoloogia nõunik.

Päevakorra teemad:

1. Ülevaade vahepealsest tegevusest (poollooduslike koosluste uuring)
2. Tööühma liikmelisus
3. Muinsuskaitseala kaitse eesmärk. Töömaterjali läbivaatus
4. Rebala muinsuskaitseala ja kaitsevööndi paiknemine ja piirid

Osalejatele anti ülevaade alljärgnevatest teemadest:

- Rebala muinsuskaitseala poollooduslike koosluste uuringu hetkeseisust. Muinsuskaitseamet tellis uuringu 2021. aasta mai lõpus Pärandkoosluste Kaitse Ühingult, välitööd toimusid juuli lõpus ning aruanne esitatakse oktoobrikuu lõpuks. Aruanne edastatakse kõikidele tööühma liikmetele tutvumiseks, samuti küsitakse tagasisidet kohalikult kogukonnalt. Uuring saab olema alusmaterjaliks kaitsekorras maastikukäsitluse senisest täpsemal sõnastamisel;

- tööühma arvati tööühma liikmete nõusolekul uus liige – Laura Ingerpuu, Muinsuskaitseameti ehituspärandi nõunik-analüütik, kes on abiks tööühma töö koordineerimisel ja alusmaterjalide koostamisel;

- tutvuti eelnevalt tööühma liikmetele edasi saadetud töömaterjaliga. Vaadati üle muinsuskaitseala kaitse-eesmärgi ja väärtuste sõnastused ja väärtuste hoidmise põhimõtted. Osalejad tegid ettepanekuid sõnastuse korrigeerimiseks. Tegemist on kaitsekorra eelnõu sisupunktidega. Ameti esindajad teevad vastavalt koosolekul päevakorda tekkinud ettepanekute põhjal täiendused. Korrigeeritud eelnõu mustand saadetakse tööühma liikmetele tutvumiseks pärast kõikide sisupunktide läbi arutamist;

- arutati praegu kehtivas põhimääruses sisalduvat muinsuskaitseala kaitsevööndi leevendusi ja nõudeid. Muinsuskaitseala kaitsevöönd hetkel on jaotatud kaheks osaks. Kaitsevööndi osas 1 ehitamisel tuleb vältida järske kontraste ehitiste mastaapsuses ja tiheduses, et tagada sujuv üleminek muinsuskaitseala hoonestus- ja külastruktuurile. Kaitsevööndi osas 2 tuleb ehitamisel tagada muinsuskaitseala vaadeldavus. Suurimat arutelu tekitas kaitsevööndi osas 1 kehtiv leevendus, mille kohaselt ei ole Muinsuskaitseameti kirjaliku loata lubatud püstitada mõõtmetelt ja ehitusmahult (üle 5 meetri kõrguseid või üle 60-ruutmeetrise ehitisealuse pinnaga) või hoonestustiheduselt muinsuskaitseala hoonestus- ja külastruktuuri sobimatuid ehitisi. Leevendus on tekitanud olukorra, mille tulemusel on muinsuskaitseala vahetusse lähedusse tekkinud väikehooneid, mis ei toeta kaitsevööndi osa nr 1 eesmäärke ning vajab kaitsekorra eelnõu koostamisel ülevaatamist.

- tutvuti Artes Terrae OÜ poolt koostatud Maakasutusanalüüsis tehtud ettepanekutega Rebala muinsuskaitseala piiride korrigeerimiseks. 2016. aastal seni kehtiva põhimääruse koostamisel osalenud töörühma liikmed tõid välja, et toona said muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piirid formuleeritud toonaste arutelude tulemusel ja avaliku väljapaneku jooksul esitatud tagasiside põhjal.

Järgmiseks töörühma kohtumise ajaks määrati 10.09.2021.